

Előfizetési árak:

Egy évre	6 frt — kr.
Félévre	3 „ — „
Hegyedévre	1 „ 50 „
Egy óra	— „ 50 „
Egyes szám ára	8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádossy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.
Előfizetések elfogadtnak még
valamennyi könyvkereske-
désben.

Egyes számok kaphatók:

W. Jäger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Betegsegélyző pénztárak.

— Iparosok figyelmébe. —

(y) Minél tovább él az ember, annál több igazságot talál a szentírásban.

Bocsássátok meg nekik, mert nem tudják mit cselekesznek, mondotta hajdan a világ Megváltója. — Ugyanezt mondhatjuk mi is, amikor olvassuk lapoknak s köztük tekintélyes fővárosi lapoknak is elmékedéseit és megjegyzéseit a munkások betegség esetén való segélyezéséről intézkedő törvény és mozgalmak fölött.

Meg lehet nekik bocsájtani, mert bizonyosan nem tudják mit cselekesznek. — Akkora fölületesség, mint soraikból kilátszik, csak azzal menthető, hogy az idevágó törvényt (1891. XIV.) és a rávonatközö rendeleket nem ismerik.

Ha így nem volna, akkor olyan lap is, mint például a „Magyar Hírlap“ nem üzne olyan okatlan propagandát hiába való garasos frázisok czégre alatt az ipartestületi s minden törvényen alapuló munkás betegsegélyezés ellen, mint teszi, fölbujtván ellene a könnyen buzduló s hírlapi czafrangok láttára eszmeileg berészegedő mesterlegények légióját, mintha a törvényben előirt és engedélyezett betegsegélyző pénztárak merő kényszerzubbonyok volnának és csupán az az egy üdvözítő pénztár lenne a világ megváltására rendelve, amit a nagyon ismeretes és híres országos munkásbetegsegélyző pénztár akar — a törvény rendelkezéseiben való önző tágitással — alakítani.

A dobuczai munkásnagyhatalom országszerte verte és veri a nagydobot a maga érdekében, sehol azonban nem annyira, mint a fővárosban, a gyáripar melegágyában.

Érthető ez a dobverés, mert ennek zörgésével akarja elvenni tisztán szóló hangját annak a magyar törvénynek, mely világosan szól s azt mondja, hogy ugyanaz, sőt mélyebb és biztosabb segélyezés nyújtatik az ország minden munkásának törvényerejű kötelezéssel, mint a milyennel eddig a munkás-pénztár olyan nagy glóriát igyekezett a feje körül vonni, hogy annak görögtüzes fénye mellett valóságos második világmegváltónak (és sztrájk-főrendezőnek) tüntethette föl magát.

Megfigyelhetné a magát nagyratartó fővárosi sajtó az ország ipari szaklapjait, melyek az iparosztály legtisztességesebb, legkonzervatívabb rétegeinek hű érdekszónokai, mily tárgyilagosan, s mily őszinte hévvel küzdenek a törvény intenczióinak épentartása mellett s a szocialista szagu munkáspénztár tervei ellen.

Megfigyelhetné s legalább azoktól tanulhatna.

Ha csak az a célja nincs egy-egy világlapnak, hogy igen olcsó és igen „kétes dicsőség“ mellett az egyes számok kelen-dőségét a munkásosztály sorai közt emelje s kárpótolja magát a boldogítandó munkásosztálylyal a már megboldogított vasutas osztály helyett; amely utóbbi téren egy világióriás eleső teteme vont határt a további „hazafias és önzetlen“ működésnek.

A fővárosi mozgalmakról egyik iparoslap ezeket írja: A fővárosi iparosok régóta látták már, hogy az általános munkás betegsegélyző egyesület körében olyan propaganda folyik, mely határozottan ellenséges táborba tereli a segédeket a mesterektől. — Nyílt titok, hogy a munkáskérdés olyatén megoldásának, mely a háromszor nyolczórás időfölosztása és május elsőjei munkásünnepet írja zászlájára, ebből az egyesületből adják a legnagyobb tápot. A testületek tehát örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy a velük munkaviszonyban álló segédeket közelebb hozzák magukhoz. — Elhatározták, hogy megalakítják a testületi betegsegélyző pénztárakat, ami egészen természetes is. Az általános munkás egyesület azonban lételeben érzi magát megtámadva a segélypénztárak által és mindent elkövet, hogy azok létesülését megakadályozza. A békéltető bizottság segédtagjai, kiket a pénztárak alapszabályainak tárgyalása végett összehívtak, sorra tiltakoztak a segélypénztárak ellen és kijelentették, hogy nekik nem kell az intézmény. Mivel azonban a törvény értelmében azt a kérdést: alakuljon-e testületi segélypénztár, nem a békéltető bizottság van hivatva eldönteni, de ha a testület a pénztár alakítását elhatározta, a bék. biz. csak az alapszabályokat és a munkabérátlagot tárgyalja, az iparhatósági biztosok mindennütt keresztül vitték a munkát a tiltakozások dacára. A fölizgatott segédek ekkor sztrájkolással fenyegettek, így akarva megremíteni. De a fenyegetés nem használt.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Búcsú.

Itt állok most kis ablakodnak alján,
Mint búra hajló, hervadó virág,
A csillagfány is elborult fölöttem,
Felhő takarja — egymagamra hágy.
Az utca csendes, méla mint az erdő,
Midőn reá az éj sötéte száll,
. . . . Búcsúzni jöttem én kis ablakodhoz,
Búcsúzni tőled, kedves ideál!

Ez az utolsó éj, a legutolsó,
Fájó búcsúm virrasztó éjjele,
Te holnap már az otthoni vidéken
És én — ki tudja — itt-e, messze-e?
Úgy válunk el, miként azúr mezőkről
Örökre távozó csillagsugár —
. . . . Búcsúzni jöttem én kis ablakodhoz,
Búcsúzni tőled, kedves ideál!

Itt állok most kis ablakodnak alján,
Hogy mindörökre eltemesselek,
Hogy még utószor mondjam el az éjnek,
Titkon mi lángoló szerettelek.
S a míg te álmold párnák ölében,
A míg a hold felhőközökbe jár,
. . . . Búcsúzni jöttem én kis ablakodhoz,
Búcsúzni tőled, kedves ideál!

Milyen bohókás, csalfa is az élet:
Szerelmet ad és lángra kél a vágy,

De csakhamar fátyol borul reája —
Búcsút rebeg és — megcsalódva hágy.
Pedig a szívnek elbúcsúzni beh fáj,
Mert bús emléke vissza-visszaszáll!
. . . . Miért is jöttem én kis ablakodhoz?
Örökre, mindörökre elbúcsúzni:
— Isten veled hát, kedves ideál!

Kéry Gyula.

Nyílttéri közlemények.

E rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

I.

Alulírott Kohn Sámuel aljas gazembernek tartom, aki még lovagias elégtételadásra sem képes. Részemről az ügyet befejezettek tekintem.
Weisz Salamon.

II.

Alulírottak, mint Kohn Sámuel úr meghaltalmazottjai Weisz Salamon nyilatkozatára vonatkozólag kijelentjük, hogy Kohn Sámuel úr a lovagias elégtételadásra mindig kész lett volna, de ilyen nyilatkozattal szemben válasza csak megvetés lehet. Részünkről az ügyet befejezettek tekintjük.
Hunyadi (Grosz) Adolf.
Spitzer Miksa.

III.

Alulírottak, mint Weisz Salamon úr megbizottjai a Kohn contra Weisz becsületbeli ügy-

ben az ellenfél segédeivel tárgyalást kezdttünk, s bár Kohn Sámuel elismerte, hogy Weisz Salamon úr nővérét, Reginát megsértette, az elégtételt mégis vonakodott megadni, mihez képest őt nyilvánosan gyávanak nevezvén, részünkről az ügyet befejezettek tekintjük.

Schwarz Jakob. Stern Dávid.

IV.

Alulírottak, mint Kohn Sámuel úr meghaltalmazottjai kijelentjük, hogy felünk, nem mintha meghátrált volna Weisz Salamon nyílttéri piszkolódásaitól, hanem mert egy nő becsülete forog kockán, a lovagias elégtételt hajlandó megadni s ezzel részéről az ügyet befejezettek tekinteni.

Hunyadi (Grosz) Adolf.

Spitzer Miksa.

V.

J e g y z ő k ö n y v. Felvétel Kohn Sámuel és Weisz Salamon urak közt fennforgó becsületbeli ügy lovagias elintézéséről.

A fegyvernemet a két fél segédei közösen a pisztolyban állapították meg, tekintettel a sértes súlyos voltára. Feltételek: egyszeri golyóváltás, öt lépés avance-szal.

A mérkőzés apr. hó elsején történt meg az üszöghi erdőben, s miután mindkét fél pisztolya csütörtököt mondott, az ellenfelek kibékültek.

A főváros összes ipartestületei körében szolidáris megállapodás jött létre a segélypénztárak szervezése körüli eljárásra nézve. A testületek minden fenyegetések ellenére készek a segélypénztárakat létesíteni s azokat a munkásokat és segédeket, akik ellene szegülnek a törvény rendelkezéseinek, haladéktalanul el fogják bocsátani. Egyik ipartestületben az iparosok kimondták, hogy el vannak készülve két-három havi szünetelésre is, illetéktelen, semhogy presszióknak engedve, ismét és ismét kitegyék magukat az u. n. „szocialista“ urak fenyegetőzéseinek. A testületek közül több jelent meg a minap egy bizalmas konferencián, melynek határozatait egy közelebb tartandó nagyobb ülés ele terjesztik, a munkaadók teljesen békés, de a legférfiasabb és leghatározottabb lépésekre készülnek. Így állanak a dolgok ma a fővárosban, hol e kérdések megoldásával kapcsolatosan élénk érdeklődéssel várják annak a kérdésnek az eldöntését: mi lesz a munkás-betegsegélyző egylettel. Ez már fölterjesztette alapszabályait, melyeket úgy módosított, hogy magánegyesülés útján létesült segélypénztári jelleggel birjon. De az alapszabályokat eddig nem hagyták jóvá. Úgy értesülünk, hogy ily alakban való jóváhagyás nem is fog bekövetkezni. Az általános munkás-betegsegélyző egylet maradhat magán-egyesület, miután a képesített iparban dolgozó segédek a testületi pénztárakba, a többiek meg a már megalakult kerületi pénztárba lesznek kötelesek tartozni, az eddigi nagyhatalomnak a dob-utczában meg vannak számlálva a napjai.

És csak a viszonyokat, törvényes rendelkezéseket nem ismerő minden könyomatot és beküldött nyomtatást vakon kiadó, kézíratsorvadásos lapok fognak fölülni annak a reklámiratnak is, melyet ez az egylet most minden szerkesztőségnek szétküld, elmondván benne, hogy kihallgatáson voltak Wekerlénél s a miniszter megígérte, hogy jóváhagyja módosított alapszabályaikat.

Igen jóváhagyja, ha a módosítás „a törvény értelmében“ történik, de ha ők az ipartestület tagjait (a képesítéshez kötött mesterségek üzőit) is ölelő karjaikba akar-

Közös határozat folytán jelen párba jegyzőkönyve, nemkülönben mindkét félnek a történeteket fájlató nyilatkozata a helyi lapban közzététetvén, mindkét részről az ügyet a lovagiasság szabályai szerint befejezettek tekintjük.

Hunyadi (Grosz) Adolf Schwarz Jakab.
Spitzer Miksa. Stern Savid.

VI.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy Weisz Salamon urat, illetőleg nővérét, Reginát szándékomban sem volt sérteni, s a mennyiben ők sértve éreznék magukat, tőlük ezennel ünnepélyesen bocsánatot kérve, részemről az ügyet befejezettek tekintem. Kohn Sámuel.

VII.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy Kohn Sámuel urra vonatkozó sértő nyilatkozataimat visszavonom, s tőle ünnepélyesen bocsánatot kérve, részemről az ügyet befejezettek tekintem. Weisz Salamon.

VIII.

Weisz Regina
Kohn Sámuel
jegyesek.

*

Ezek után a maga részéről az ügyet befejezettek tekintem. Indigó-pinty.

ják szorítani, ez a szándék már nem számíthat a miniszter szavai szerint sem jóváhagyásra, mert ellenkezik a törvény 64-ik §-át illetékesen értelmező 13228/892. sz. életbeléptetési rendelet 38. §-ának 2. pontjával.

Amint szétnézünk, azt látjuk, hogy minden városban és nálunk is fölütötte fejét az izgatás, hogy azonban nagyobb eredményeket nem ért el, tulajdonitanunk lehet az érdekelt osztályok kifejtett értelmességének s annak, hogy az iparérdekek képviselésére hivatott testületek készségesen szolgáltak minden ponton hű és jó fölvilágosításokkal.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara területén a betegsegélyző pénztárak szervezése nyugodtan és rendben folyik, meg is lesz ennek a jó következménye.

Egyes városokban sok magánegyesülés útján szervezkedő pénztár is alakul, ami annak a jele, hogy az ily városokban az iparcsoportok önkormányzó vágya és tehetsége erősebb, közéletünk élénkebb. Ha ezeket engedélyezik, úgy a munkások betegsegélyezése csak annál intenzívebb lesz. A főcél pedig ez.

Fölhívás előfizetésre.

A második félév kezdetével tisztelettel kérjük az igen tisztelt előfizetőinket, hogy előfizetéseiket minél előbb megújítani sziveskednének.

Lapunk előfizetési ára a „Veréb Jankó“ ingyenes melléklettel, mint eddig is:

fél évre 3 frt
negyed évre 1 frt 50 kr.
egy óra 50 kr.

Pécsett, 1892. június havában.

Tisztelettel

A „Pécsi Figyelő“

(„Pécsi Hírlap“)

kiadóhivatala.

HIREK.

— (Személyi hírek.) Dulánszky Nándor megyés püspökünk a legközelebbi napokban elhagyja székhelyét és nádasdi nyaralójába távozik, hol hosszabb időn át fog időzni. — Blaskovich István kir. ítélőtáblai elnök holnap utazik Tatra-füredre, hol — úgy mint tavaly — ismét két hónapot fog tölteni egészségének helyreállítása végett. Tavolléte alatt az elnöki teendőket Cseresnyés Sándor tanácselnök végzi.

— (Lobkovitz herceg Pécsett.) Lobkovitz herceg, hadtestparancsnok a tegnapi hajnali vonattal érkezett városunkba, hogy szintén megtartsa katonai főszemléjét az itt fekvő összes századok fölött. A magas katonai vendéget az indóháznál a helybeli ezredesek és törzs tisztiek fogadták és elkísérték „Hajó“ szállodai lakására. Délelőtt a gyakorló téren megtörtént a szemle, s a szigorú hadtestparancsnok a tegnapi nap folyamán látott gyakorlatok fölött teljes meglegedését fejezte ki. Délben a „Hattyu“ nagytermében tisztii ebéd volt, melyen a helybeli tisztikar teljes számban részt vett. Ebéd alatt az 52. gyalogezred zenekara játszott.

— (Péter és Pál) ünnepén a székesegyházban fényes istentisztelet volt, melyet Dulánszky Nándor megyés püspök mutatott be a Mindenhatónak. A dóm hatalmas hajóit ez alkalommal oly nagyszámú közönség töltötte meg, hogy még abban az óriási épületben is kiálhatatlan hőség uralkodott. A közönségnek gyengébb idegzetű része nem is bírta ki tíz percnél tovább, s nagyon sokan úgy támolyogtak ki a zsúfolt templomból. Rendkívül élénkítette ezt az ünnepet a vidék sokaczáinak beseregése. Főleg ezek ültek meg a Péter és Pál napot s ilyenkor a „fehéreseléd“-ség szörnyen kipirosítva s szemmet vakító tarkaságba öltözve vonul be Pécsre,

ami a városi népnek, kivált az újabban letelepedetteknek, érdekes látni valót nyújt. A régi „leányvásár“nak már csak a hirtel maradt meg, amikor a siklósi-utca csapászekeiben „kóló“ közben kötötték meg a szerelmi frigyét. Táncz volt az idén is dudaszó mellett; de kevesebb, mint máskor s ennek sem volt már meg a régi jelentősége.

— (Választó polgárok figyelmébe.)

Pécs szab. kir. város választó kerület központi választmánya közhírré teszi, hogy az 1893. évre szóló választói névjegyzéknek hivatalból történt összeállítását a kiküldött kiigazító bizottság munkáját befejezte, s hogy a bel-, budai és sikló-szigeti külvárosokról külön szerkesztett s a központi választmány által is fölülvizsgált névjegyzékeket f. évi július hó 5-ik napjától július hó 25-ig bezárólag a városház iktatói hivatalában, a város hatósága egyik tagjának jelenlétében közszemlére kitesznek, mely idő alatt azokat mindenkor reggeli 8 órától 12 óráig bárki is megtekintheti és ugyan ezen napon délutáni 2 órájától 6 óráig lemásolhatja. Az ekként összeállított névjegyzék ellen teendő, a központi választmányhoz címzett s kellő okmányokkal fölszerelt irásos fölszólamlásokat a fenti kitélti naptól egész július hó 15-ik napjának délutáni 6 órájáig bezárólag terjedő időközben kell benyújtani a választók névjegyzékének fölügyeletével megbízott hatósági tagnál, ki azokat azonnal beiktatni s arról kívánatra elismervényt adni köteles. Ezen határidő alatt beérkezett fölszólamlások pedig f. évi július hó 16-tól egész 25-ig bezárólag mindenkor reggel 8 órától 12 óráig és délután 2 órától 6 óráig lesznek ugyan a már fentebb említett helyiségben megtekinthetők, mely határidőn belül e fölszólamlásokra az, ki a választási törvény szerint fölszólalni jogosítva van mindenegyes esetekben külön és irásban észrevételeit beadhatja. Később érkezett fölszólamlásokat, illetőleg a már beérkezett fölszólamlásokra tett észrevételeket a törvény értelmében visszautasítják.

— (A megye közgyűlése.) Baranya megye törvényhatósága július hó 11-én délelőtti 10 órakor évnegyedes rendes közgyűlést tart. A tárgysorozatból megemlítjük a következő pontokat: Alispán évnegyedes jelentése. A közig. bizottságon egy tag helyének betöltése. Belügyministerium rendelete a pécsi járásbeli községeknek a közig. elfogatokra vonatkozó határozatai jóvá nem hagyása iránt. Belügyministerium rendelete a tözrendészeti és építészeti szabályrendeletek jóváhagyása iránt. Belügyministerium rendelete a munkakeresés ürügye alatti csavargás meggátolásáról alkotott szabályrendelet megsemmisítése tárgyában. Pénzügyminiszter rendelete az állami italmérési jognak a községek által való gyakorlása iránt. Kereskedelemügyi ministerium rendelete a megyei kéményseprési szabályrendeleten eszközölt módosítás tárgyában. Belügyministerium rendelete a Dáymek Frigyes, siklósi pénztárnok által elsikkasztott összegből fedezetlen maradt 12484 frt 04 kr. leírása tárgyában. Belügyministerium rendelete alapján a főispán átíratá rendőri bíraskodási joggal fölruházandó szolgabírák megesketezése tárgyában. A gyámpénztári pénzkészlet mikénti elhelyezése. A rendes díjnak díjazásának fölemelése. Az orsz. magy. színészegyesület és nyugdíj intézet pártfogás iránti megkeresése. Siklósi községnek ártézi kut létesítése iránt hozott Benyovszky Lajos által benyújtott fölebeadás. III. Küldött-ségi jelentések. Hg. Schamburg-Lippe által alapított jutalomdíj adományozása érdemében. Árvaszék jelentése az 1892. évi II. felében alkalmazandó gyámpénztári kamatkules tárgyában. stb.

— (Kinevezések.) A pécsi kir. tábla elnöke Gombér Gyula végzett joghallgató, valamint Rupp Lajos kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot a pécsi kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— (Szinházi statisztika.) A csütörtökön befejezett szini saison ápril 17-én kezdődött, a mely idő alatt folytonosan tartattak előadások ápril 22-ike kivételével, midőn a nagy hideg miatt nem lehetett előadást tartani. Volt összesen 78 rendes és 2 délutáni előadás. Szinre került: népsziumű 12 szer, operett 24 szer, opera 3-szor, szinmű 12-szer, vigjáték 13-szor, (melyből 5 egy fölvonásos és más darabokkal egyidejűleg adatott) dráma vagy tragodia 9-szer és életkép 5-ször. Ujdonság adatott 35-ször és

pedig: Madarász 6-szor, Siroki románca 2 szer, Kis madaram 1-szer, Agglegények 2-szer, Nagy Galeotto 2-szer, Óók törvény 2-szer, Feneleányok 3-szor, Pogány magyarok 2-szer. Parasztbecsület 3-szor, Harag 2-szer (más darabokkal) Kis molnárné 3-szor, Cseperkekalap 1-szer, Erminy 3-szor, Ne hagyj magad Schlézinger 1-szer, Atyafiak 1-szer, Egér 1-szer, Thermidor 1-szer, Pont-Biquet család 1-szer. Volt két vendégszereplés: a Náday Ferencz, ki négy estén és Hentallerné Pauli Mariskáé, ki 8 estén lépett föl. Egy jutalomjáték volt: a Dezséri Gyuláé és egy díszelőadás a Pécsi Dalárda javára.

— **(Hymen.)** Liebbald Emma kisaszszonyt, Liebbald Béni szabócsbányai tanító leányát eljegyezte foksabadi Szabady Antal.

— **(A székesegyház fölszentelése évfordulója)** alkalmával egyszersmind a még hátralevő apró cseprő munkálatok is véget értek, úgy, hogy most már a székesegyház fölépítését teljesen befejezettek tekintetjük. A restaurálás alatt közel két millió forintot fizettek ki anélkül, hogy a pénz kiutalványozásában és a kifizetésben csak valamelyes főnnakadás is történt volna. Nagy gondot és felelősséget rótt ez a pénzkérdés a székesegyház vagyont kezelő kanonokra, s Girk Alajos örkanonok e tekintetben érdemeket szerzett, mert nemcsak a pénz előteremtése is részben az ő gondját képezte, hanem a fizetések teljesítését is kilencz éven át oly helyes beosztással, előrelátással s tapintattal vezette, annyi kitartást és önfeláldozó munkásságot fejtett ki, hogy esakis ily gondos vezetés mellett volt lehetséges, hogy e nagyszabású mű építésénél karikacsapásra ment mindeu s nem jártak úgy, mint a budapesti bazilika és az állam pénzén épülő országház építésénél, a hol a kalamitások ezrei akasztják meg a munkát s okoznak az építésben tíz ezrekre menő károkat.

— **(Veteránok kerti mulatsága.)** Az „Első pécsi veterán- és segélyező-egylet” saját alaptőkéjének növelésére t. é. július hó 3-án a helybeli munkás-egyletnek Ágoston-utca 22 sz. a. levő helyiségében Farkas Sándor és Jónas János kitűnő zenekarának közreműködésével kerti mulatságot rendez, mely alkalomra a kerti helyiséget csinosan földszítik, este pedig fényesen kivilágítják. A mulatság sikerének biztosítására az egylet nagy előkészületeket tesz és biztosan reméli, hogy a t. közönség azon része is, amely az említett kerthelyiségben még nem volt, a helynek szépsége által sarkaltatva, többször fogja azt fölkeresni.

— **(Restaurált templomok.)** Az apácák templomát, ahol a székesegyház újjaépítése alatt a székeskáptalan plébániája volt, most a káptalan renovaltatta, miután a kilencz évi használat folytán a templom nagyrészt megromlódott. A templom belsejét is újra füstetik s a füstést Graits Endre végezi. — A pécsi káptalan a német-ürögi róm. katolikus plébánia-templomot szintén restauráltatta, mint a templom kegyura.

— **(Megyénk választópolgárainak száma.)** A megyei választó polgárok összeírása megtörtént. Ezen kimutatás szerint megyénk összes választó polgárainak száma 24,631, mely számból a pécsi járásra esik: 3983, a szentlőrinczi járásra 3759, a hegyháti járásra 3649, a baranyavári járásra 3440, a siklósi járásra 3417, a mohácsi járásra 3241, s végül a pécsvárad i járásra 2872.

— **(Veszedelmes háziasszony.)** Az már régi dolog, hogy a háziasszonyok a lakók iránt és viszont a lakók a háziasszonyok iránt nem viselteknek valami barátságos érzelmekkel. És így van már azóta, a mióta lakó és háztulajdonos létezik. Innen van talán az, hogy néhol aztán annyira érzi hatalmát egy egy „nagy hatalmu” háziasszony, hogy még a lakó életét sem respektálja. Így történt ez tegnapelőtt a Sándor-utca egyik házában. Herczeg Józsefnél ugyanis már régóta lakott valami Krafl Károly nevű bányamunkás, a ki azonban az ntóbbi időben ott akarta hagyni Herczegnének azon egyszerű okból, hogy szobáját hét számrá nem tisztította. Tegnapelőtt reggel tehát bement az asszony szobájába, s tudára adta, hogy estére végleg eltávozik, s hogy más lakást vett föl a főútczában. Az asszony erre szó nélkül kiment a konyhára és egy vasdorogot véve, hátulról olyanokat mért a mit sem sejtő

bányász fejére és hátára, hogy az élettelenül esett a földre, s ily állapotban szállították a kórházba, a hol még most is veszélyes sebek közt kinödik. A brutális háziasszony most a helyett, hogy az ő szobáját vennék igénybe, ő kénytelen szobát bérelni a városház egyik hűvös dutyijában.

— **(Hála Istennek!)** E szavakra fakadtunk esütörtökön délelőtt, midőn láttuk, hogy végre rendszeresen kezdik meg az utcák üntözését. A tikkasztó hőség, s a roppant por már elkezdtek a terrorizálást, melynek nyűgét eddig a nyári hónapokon át szótlanul kellett keresztülszenvednünk anélkül, hogy csak valamivel is megkönnyült volna rajtunk a városi tauacs. Végre úgy a hogy megszabadulunk a tautalusi kinoktól, s a vízvezeték behozatala által immár van mód a városi lakosság eddigi jogos fölháborodását lecsillapítani. Az üntöző csövek is megérkeztek már, s a esütörtöki próbaüntözés alkalmából igen alkalmasnak találtattak. Most tehát, midőn van vízvezetékünk, midőn rendelkezésünkre állanak az üntözőcsövek, talán remélhetjük, hogy a város naponként háromszor (reggel, ebéd után és estefelé) föl fogja üntöztetni az utcákat, hogy a lakosság a közelgő kánikulai hőséget legalább por nélkül szenvedje át.

— **(A helybeli főgimnázium tanári kara)** az új iskolai év kezdetével változni fog, a menyiben Sipos Orbán tanárt — saját kérelmére — a rend a selmezbányai tanfolyam halgatására küldi, Szalay Gábor tanár Egerbe helyeztetett át, Erdőssy Bódog helyettes tanárt pedig tanulmányainak befejezése céljából Budapestre küldik. A távozó tanárok helyébe jönnek: Barbarits Róbert Bajáról, Magdics Gáspár Egerből és Praeser Albert Kézvasszarról.

— **(A katonaság köréből.)** A „K. L.” legutóbbi száma hozza, hogy Missics Károly pécsi 19. honvéd gyalogezredbeli százados Pécstől Ó-Oroviczára helyeztetett. A százados távozását a pécsiek szívből sajnálják, mert ő is egyike volt azon katonáknak, kik nemcsak a katonaság, hanem a polgárok szeretetét és közbecsülését is megúlják szerzetni.

— **(Állásától elmozdított körjegyző.)** A Pécsi Figyelő kimentően ismertette a baranyavári körjegyzőség botrányos állapotát s taglaltta annak idején az anspánnak abbéli határozatát, mely a visszaéléseket elkövető körjegyzőt csupán pénzbüntetéssel terhelte. Olvasóink tudják, hogy e határozatot a megye közigazgatási bizottsága megváltoztatta s a körjegyzőt állásától elmozdította. A belügyminiszter most e határozatot végleg jóváhagyta s János Antal körjegyzőt elmozdította a baranyavári körjegyzőségtől.

— **(A harkányi gyógyfürdő)** rendez fűrdővendégeinek száma június 29-ig 762 volt. Átutazóban megfordult a fűt kitett napig 2496 személy.

— **(Idegen hang az új színházról.)** Komáromból, aho most Makó színtársulata működik, a vidék egyik igen tehetséges, intelligens színésze, s jelenleg a komáromi színtársulat tagja, Andorfi Péter a pécsi új színház kérdésében a következő levelet intézte a Pécsi Figyelő szerkesztőségéhez:

Tekintetes szerkesztő úr! Becces lapjának 51-ik száma a kezembe került, mely vezércikkben élénken foglalkozik a pécsi új színház ügyével. Megvallom, hogy olyan hatást tett rám, mely önkénytelenül arra késztet, hogy kifejezem írójának elismerésemet.

Végre egy őszinte szó a színházak építéséhez. Mert hat szóról szóra igaz s áll az, hogy az új színházakat ahhoz nem értők építetik.

Soha sem kérdezek meg praktikus embert, a ki a színházak tömegét — azoknak előnyeit és hátrányait ismeri, s ha meg is kérdezik, semmibe se veszik. Így van az a pécsi színházzal is. Somogyi bizonyára van olyan kapacitás e téren — ha talán építeni nem is tud — mint azok a tervelő urak. De meg van most Pécsen olyan egyptár színész is, a kik talán egy kész tervet is tudnának adni, habár ez nem hivatásuk.

De különben az önök cikkében minden el van mondva, s ami fő benne: a sok olcsó hely — nagy színház szükségére. Annak a népnek kell építtetni, a filléreit oda hordja, mert az a nép érdemli meg, hogy rájuk gondoljanak. — A népet kell nevelni, mert hisz' a páholypublikum úgy is jól van nevelve

arra, hogy csak toilettéjét mutogassa. Azok nem az előadást nézni, de magukat nézetni mennek a színházba, az régi dolog. A nép, mely tanulni, szórakozni megy oda, megkivánhatja, hogy ezt a tanulást, szórakozást ugyanolyan kényelemmel kapja, mint az, aki csak nagyzoalásból jár a „komédia”-ba. Erkélyek, olcsó zártszékek — ez a legnagyobb szükség egy olyan népes városban, mint Pécs. Ahol a polgárság színházba jár, ott a kultúra halad magasan fölfelé, s büszke lehet a magisztrátus, ha ezt a kultúrnépet, mely hajlik az ily dolgok felé — még jobban oda tereli a művelődés temploma felé. Regi dolog, hogy az Isten házat is monumentalissá építi, mert akkor jarnak belé a hívők.

Mindenben helyes tehát szerkesztő úrnak a czikke, s üdvös dolgot tesz a városnak, a színészetnek egyaránt, ha ezt a kérdést nem engedni elesni, mely 1000 személyre akarja redukálni a helyet az új színházban. 1600 a legkevesebb, de 2000 sem árt, mert hisz egy mai kornak megfelelő színházat nem 10—20 évre — de 100—150 re is lehet építtetni.

Aztán a tervet rendszeren suttyomban szokták tartani, s csak a kész építkezésekkel jönnek elő, amikor az késő. Azt a tervet látni kell mindenkinek Pécsen, hogy hozzá szólhasson az ahhoz értő. Megesett az több színháznál p. o., hogy a megnyitás napján azt kérdezték a színészek: „hol fogunk ültözni?” Kísült, hogy a jó tervből az ültözők hiányoztak, s akkor rögtönöztek egy bódét, amely ma is bódé, ott van Miskolczon. Igaz, hogy ra van írva: „Épült Miskolczon!” No ez meg is látszik az építőjén.

Ez is olyan kérdés, a melylyel nem nagyon foglalkozik a tervelő és a bíráló bizottság. A színészekre senkinek sincs gondja, minden színház a vidéken nélkülözi ezt az első sorban szükséges helyiséget. Ilyen csak Pozsonyban, Debreczenben és a m. k. operánál van, a többi színházak egy-egy lyukat adnak az előadó művészeknek, egy-egy szöveget, a mire négy ültőnyt is föl kell akasztatni, s oly szűk helyet az ültözőkösésre, hogy egymás nyakán ülve, esteli szerepére nem, de arra igenis többet gondolhat, hogy hova tegye a czipőit, pláne ha saros idő van. Elképzélheti t. szerkesztő úr, hogy milyen kedvvel játszik a színész, ha egy oduból — a hova 15-öt 20 at beszorítanak — kell kilepnie a színpadra. Az ültözőknek kényelmesnek kell lenni. 4 egyennél több egy helyen nem ültözhetik egészsége megromlása nélkül. Külömben ott most van egyptár elsőrangú tekintély színészek között, ezek adhatnak fölvilágosítást.

Ezek után pedig bocsánatot kérek, hogy egy teljesen idegen, érdeklődni batorkodtam színházuk sorsa iránt, de mindig fáj a szívem, ha azt a temérdek pénzt oktalantul pocékolják el. Szíves elnézését kérem még egyszer vagyok a tek. szerkesztő úrnak alázatos szolgálja Andorfi Péter, a volt szegedi színtársulat rendezője.

— **(Új kispapok.)** Tegnap ismét megsaporodott a helybeli papnevelő intézet új növendékekkel, kik arra a pályára készülnek, melyet manapság mindentűn nagy számmal árasztanak el. A püspöki rezidencia folyosóiu hemzsegett tegnap a nagy számú fiataiság, szűli és protektorai kíséretében, miatt a gydiesteremben a főpásztor elnöklété alatt vizsgáló bizottság alakult meg a káptalan tagjai közül. A nagyszámú jelentkező közül 17 ifjut vettek föl a papnevelőbe és pedig: a theologiára Szántó és Treiber végzett gimnáziumi tanulókat, a gimnáziumba pedig: Gadó, Földes, Liebbald, Czank, Makay, Kapossy, Benkovits, Trinu, Jung, Kallenberger, Müller, Bodó, Dido-vác, Guth és Tóth Lajos gimn. tanulókat.

— **(A férji becsület védője a feleséggel szemben.)** Schender János kömlives a napokban pauaszt emelt a helybeli kapitányságuat Márkli János kollégája ellen, ki kedden este a szomszédok szeme lattára a kapualjban pofon ütötte az ő (Schender) feleségét. Markli egyik legmeghittebb barátja volt mindedig Schendernek, s csak a keddi affér szakította meg a szoros baráti viszonyt, mely eddig köztük főnnállott. Esütörtökre idézték meg a kapitánysághoz a főperest és alperest, kik ellenségekként itt álltak egymással először szemben.

— Igaz-e — kérdé a kapitány Marklitól — hogy maga Schender barátjának a feleségét pofon ütötte?

— Igaz kérem — felelt Márkli — én nem tagadom, de nem is sajnálom.

— És micsoda jogon merete azt megcselekedni?

— Hát kérem, azért vágtam pofon az asszonyt, mert mikor estefelé elmentem a Janihoz, kogy meglátogassam, csak a felesége volt otthon, a ki gazembernek, akasztófára valónak és tudj' Isten mi mindennek nem nevezte a férjét, mert dél óta nem volt otthon, pedig a szegény ember kenyeret keresett és szorgalmasan dolgozott künn a szőlőben.

Erre Schender, a ki eddig vérben forgó szemeket vetett Márklira, elérzékenyülve oda ment hozzá s kezét nyujtva, átölelte és megköszönte neki a szives jóakaratot a — pofont. A kapitány pedig még meg se fordult, a két közműves már karöltve távozott a városházáról.

— (A „Pécsi Figyelő“ panasz-könyve.) Előkelő katonai körből kaptuk a fölkérést, hogy a vasuti főnök úr figyelmét fölhívjuk a siklósi uton az Engel-féle fakereskedés előtt föllállított vasuti sorompó kezelője iránt, kik az utóbbi időben nagyon könnyen veszik a reájuk bízott felelősséget, a mi által a szerencsétlenségek egész sorozata következhetik. Hogy csak a legutóbbi negligenciát említsük: a napokban honvédszázarak jöttek a barátságosbórl, miután pedig a sorompó nem volt leeresztve, s az arra fölügyelő őrnem volt látható; a huszarak minden aggodalom nélkül tartottak a vágány felé, hogy azon átlövegöljanak. De ebben a pillanatban villámgyorsasággal rohanva ott termett a gőzmozdony, s csak véletlen szerencse, hogy az elűl lovagló tisztet el nem tiporta. Az ilyen hanyagság borzasztó következményeket vonhat maga után, éppen azért már eleve fölhívjuk erre a t. vasuti főnök úr figyelmét, hogy szorgos intézkedésével figyelmeztesse az illető alkalmazottakat kötelességük pontos és lelkiismeretes teljesítésére.

— (Kézimunka-kiállítások.) Az iskolaév végével a leányosztályok kiállítják évi kézi munkájukat, amikkel egyrészt a tanítványok a maguk kezük ügyességéről tesznek bizonyosságot, másrészt a kézimunkát tanítók is vizsgálatot tesznek le arról, vajjon rendszerük helyese-e, lelkiismeretes végzik-e kötelességüket, rendezek-e maguk is a munka elkészítésében. A most bevégzett iskolaév vizsgálatai alatt kiállított kézimunkák — úgy általánosságban szólva róluk — kielégítő szorgalomról tesznek tanúságot tanító és tanítvány részéről, helyenként azonban kívánni valót is hagynak hátra. Tényleg legprecízebb munkákat a belvárosi és az ágostontéri leányiskolák állítottak ki, mely két intézet közül az elsőben Hakschné Francziska igazgatónő, Nick Józsa, Nyers Angyalka és Koszér Mariska, az utóbbiban Gerdenics Róza, Jäger Lenke, Borsyné majd Körösi k. a., Leordinai Gizella és Reizner Teréz vezetik a kézimunka-oktatást. A szigeti külvárosi és a fölsővámház-utcai leányiskolák egy nívón állanak, s szintén tisztességes munkát végeztek; ez intézeteknél be kell számítani természetesen azt a körülményt, hogy külvárosban vagyunk, ahova durva kezű, otthon rendetlenül nevelt gyermekek járnak s ezekkel ugyancsak van dolguk a kézimunkát tanítóknak, míg rendes, tiszta munkára szoktatják őket. Mindazonáltal ez iskolákban is, melyekben (a szigeti külvárosban) Haksch Emilia, Gonda Mari, Bartosságh Józsa, Kögl Valéria, Wiener Anna, (a fölső vámház utcaiban) Áronffy Ilona, Czink Róza, Pókász Amália és Dömmel Sarolta vezetik az oktatást, helylyel-közszel találtunk gondos, precíz munkákat, melyek a tanítónő rendszeretét dicsérik. A polgári leányiskolának a belvárosi fiúiskola zenetermében elrendezett kézimunka kiállítása óriási tárgyhalmazzal lepte meg az idén a vizsgálatokat látogató közönséget. Ez intézetben Farkas Irma betegsége folytán az iskolaév vége felé Borsyné vette át a vezetést. Sok izlést és különösen a varró szakon sok gyakorlatiasságot láttunk, de egyebekben volt ott sok fölösleges cziczoma is. A rajzokat — mely szakot Thaly Luiza vezeti — a nőknél megszokott fölületesség jellemzi az alakok rajzolásában; voltak ott azonban egyes ügyes kézre való rajzok is, melyeken gondosság látszott. Inkább illik a leányok kezéhez a diszitményes rajz, s ennek láttuk is néhány csinos példányát. Ide tartoztak azok a fayence festési kísérletek is, melyeknél a színválogatásban jó izlést tapasztaltunk. Itt megemlékezünk a belvárosi, az ágos-

tontéri és fölsővámház-utcai fiúiskolák rajzairól is, melyek gondos oktatásról tettek tanúságot. A belvárosiban Soóstó Gyula, az ágostontériben Petz I., Dobra I. és Skolnik Géza, a fölsővámház-utcaiban Petz I. tanítják a rajzot.

— (Kicsinyek juniálisa.) A megyefai iskolás gyermekeknek a közelmúlt napokban szép ünnepélyt rendezett Harangozó Károly ottani tanító. Vasárnap reggel ugyanis egy 90 tagból álló kis hadsereggel kivonult a közeli erdőbe, hogy az iskolai év szerencsés befejezése után még egyszer együtt töltsék a napot a lombos erdőben. A kis iskolás hadsereg lobogókkal a kezökben, vidám énekszóval vonult ki az ünnepély színhelyére, hol az egész napot vidám szórakozás, játék és ének közt töltötték. A délutáni órákban a gyermekek szülői és hozzátartozói is kirándultak a kicsinyek által elárastott erdőbe, hol együttesen fejezték be a kedves ünnepélyt, s csak az esti órákban tértek vissza, amikor a kicsinyek az egész uton hazafias dalokat énekeltek.

— (Tornaverseny és elismerő oklevél az iskolákban.) A vallás és közoktatásügyi miniszter a tanulóifjúság testi nevelése érdekében a lehető legnagyobb gondot fejt ki. Az országos tornaversenyek ma még zsenge intézményét tovább fejleszteni kívánván, különösen súlyt helyez arra, hogy az egyes tanintézetek hatóságainak és az érdeklődő közönségnek évenként számot adjanak az ifjúság testi képzettségéről. Ezért elrendeli, hogy a rendes előadások után június havában a középiskolák, tanítóképezdek és polgári iskolák évenként intézeti tornaversenyt rendezzenek, mely egyúttal a tanintézet nyilvános vizsgája leendő. A versenyeket egységes elvek szerint kell rendezni s erre nézve a szükséges utasításokat és utmutatásokat a központból küldik el. A vezérelv az, hogy abba oly közös és versenygyakorlatok vétessenek föl, a melyek az iskolai tornázás természetes egymásutánjában a rendes gyakorlatok sorába tartoznak. A verseny programja következő sorrendben történik: 1. Fölvonulás. 2. Katonai rendgyakorlatok. 3. Szabadgyakorlatok. 4. Szertornázás. 5. Játék. 6. Verseny. Mindenik pontnál meg van egyúttal a részletes utasítás is. A győzteseknek végül elismerő okiratot adnak az igazgató és tornatanító aláírásával. Így rendelkezett újabban a közoktatásügyi miniszter a tornatanítás érdekében és ennek előmozdítása céljából, a mely intézkedését az illető szakkörökben szívesen üdvözölték, jól tudván, hogy az ifjúság testi nevelése és képzése nagy befolyást gyakorol annak szellemi világára is.

Az első pécsi Munkás-Beteg és Rokkantak segélyező Egyletének f. é. június hó 26-án tartott kerti ünnepélye alkalomával adományoztak: Tek. Körösty József úr 10 frtot az egylet alapja javára; fölüfizetek: Nagy N. úr 2 frt. Hufnagel N. úr 75 krt, Szadi N. úr 50 krt, Daempf N. úr 25 krt több ismeretlen urak 1 frt 10 krt. összesen 14 frt 60 krt. Fogadják a nemesszívű adakozók ez uton is leghálásabb köszönetünket. A z e l n ö k s é g.

MŰVÉSZET, IRODALOM.

Színészet.

Utolsó napok. Ha a színlapkihordó már három nap óta nem is jelentette volna bak-sisos búcsúzó czédeláival, hogy vége van a szezonnak, hát a lazán menő előadásokból kitálalhattuk volna, hogy már alig néhány nap van hátra az idei színiévadból. A Párisi élet kedden lanyhán ment lanyha látogatottság mellett. Szerdán a Beniczkyne egyik novellájából átglyúrt „Éjjel a z e r d ő n” színmű is csak koczogott szintén nem nagy közönség mellett. Csak csütörtökön az utolsó előadásakor volt élénkebb a színikör, mely szépen megtelt a P o n t - B i q u e t - e s a l á d jó hírére. Hanem csak a közönség viselte magát ilyen jól; a színészek ugyancsak észrevétették, hogy ez az utolsó előadás, ezen már nem kell tudni se szerepet, se játékot. A sugó jutalomjátéka volt ez az este, jutalom nélkül ugyan, de annál erősebb „dolgozással.” Így aztán a Pont-Biquet-család nem nagy hatást tett ránk, s inkább azzal mulatott a közönség, mely a fővárosi lapokból már ismerte a darabot, hogy a színpadon fölidézett

visszaemlékezés segélyével jóízűen kaczagott egyes bohó helyzetben. A szereplők ugyan nem egykeztek tódítani e mulatságon a játék poutirozásával.

* „Hulló levelek“ cz. könyvére hirtet előfizetést Várady Ferencz, egyik közkedveltségű poétánk, a megye allevéltárosa s a Pécsi Figyelő egykori szerkesztője. A fölhívás így szól:

Nem mint idegen kopogtatok, hanem mint ismerős szokott megjelenni kedves ismerősei előtt, azzal a kellemes érzéssel, őszinte bizalommal fordulok a tisztelt irodalom pártoló közönséghez s hiszem, hogy azok, akik eddig szívesen látták s rokonszenvesen fogadták irodalmi munkásságom termékeit: nem fognak kevesbedni, sőt örvendetesen gyarapodva, most is megajándékoznak nagybecsű pártfogásukkal, a mi reám mindig kedves emlékü marad s a melyre mindenkor hálásan emlékezem.

Ez alkalommal fájó érzelmeim világát tárva ki: „Hulló levelek“ czím alatt a bánatos szív s borongó lélek dalait s néhány vegyes tartalmu költeményemet fűztem koszoruba.

Hazánk szellemi életének központjától, a fővárostól távol élve, ha országos névre nem is tehettem szert s az ország nagyközönségének támogatására nem is számíthatok, bízom kedves ismerőseimben, jóakaróimban s remélem, hogy különösen Pécs város és Baranyavármegye derék közönsége, melynek körében több mint 30 évet töltöttem s 12 évi irodalmi tevékenységem mellett, a közélet terén minden szép és jó iránt lelkesülve, erőmhöz mérten buzgó törekvéssel munkálkodtam: méltányolni fog s nagybecsű pártfogására érdemesit.

Itt van az én otthonom, a jó pécsiek s a jó baranyaiak között; innen várok minden kellemeset, minden jót s azt hiszem, méltán; mert hiszen, ha valamikor sikert, dicsőséget tudok fölmutatni, annak az érdeme visszaszáll azokra, a kik közt élek, a kiknek lelkes buzditása, szívélyes pártfogása által elérhettem azt.

Művem vasos kis kötetben, díszes kiállításban, f. év augusztus havában fog megjelenni. Előfizetési ára: fűzve 1 frt, diszkötésben 2 frt. Az előfizetések, f. évi július hó végéig nevére czimezve (Pécs, János-utca 8. sz.) küldendők s legelőnyösebben posta-utalványon eszközölhetők. Szíves gyűjtőknek 10 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálók. A közönség jó indulatába ajánlom magamat s beceses pártfogását kérve, maradtam Pécsen, 1892. július hó 1-én hazafias tisztelettel Várady Ferencz.

— **Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.**

VEGYESEK.

— x A. Neidlinger G. czég helybeli üzletének hatásköre nagyobbítottván, több utazói állás töltendő be. Tisztességes és kifogástalan előéletű egyének, kik jó ajánlatokkal bírnak, fölvétetnek s ha jó, szorgalmas és kitartók, helyi és vidéki pénzbeszedökké kiképeztetnek, mi által alkalmuk van maguknak állandó és jövedelmes állást alapítani. Személyes ajánkozások naponként délután 2—3 óra közt a czég iro-pájában történhetnek.

KÖZGAZDASÁG.

Fölhívás eladó európai-fajú szőlővesszők bejelentése érdekében.

A földmívelésügyi miniszter a következő fölhívást bocsátotta ki:

Hogy az európai fajtájú szőlővesszők eladása a termelőknél megkönnyíttessék, s azok akik új szőlőket telepíteni szándékoznak, az egyes szőlőbirtokosoknál eladásra rendelkezésre álló, teljesen megbízhatólag fajtiszta szőlővessző-készletekről idejekorán tájékoztassanak, a földmívelésügyi miniszterium a szőlővesszőket eladó s az azokat kereső birtokosoknak közvet-

lentül egymáshoz való utalása végett úgy, mint az előző években, a f. év őszén is az eladó fajtisza európai szőlővessző készletekről szóló hirdetést szándékozik kibocsátani.

Ezen hirdetésbe azonban, tekintettel arra, hogy — miként sajnos tapasztalatok igazolják, — a f. év tavaszán országsherte forgalomba hozott szőlővesszők legnagyobb része a Peronospora Viticola nevű szőlőbetegség által megtámadott és megfelelő módon nem permetezett szőlőkől származván, tetemes részben teljesen hasznavehetetlenek voltak, a ministerium csakis olyan teljesen megbízhatólag fajtisza és jól kezelt európai szőlőültvényekből származó vesszőkészleteket fog a kibocsátandó hirdetésbe fölvenni és közzétenni, a melyek a Peronospora Viticola ellen az év folyamán legalább háromszor, de a szükséghez képest esetleg többször is permeteztetnek.

Arról, hogy a permetezés megfelelő módon és kellő sikerrel alkalmaztatott e, a ministerium saját közegei után fog meggyőződést szerezni.

Főhivatnak ennél fogva mindazon szőlőbirtokosok, a kiknek teljesen megbízhatólag fajtisza és jól kezelt európai szőlőültvényük van, hogy azon esetre, ha ültvényeiket a peronospora viticola ellen megpermetezték és az év folyamán még szükséges további permetezéseket is teljesítik, eladásra szánt, vagy remélhető vesszőkészletüket fajta, minőség és mennyiség szerint a termelési hely, (vármegye, község, posta és vasutállomás) és az ezrenkénti eladási árak megjelölésével — az árakba a csomagolás és a földadó vasuti állomásból való szállítás költségeit is beleértve, — a földmivelésügyi ministeriumhoz lehetőleg mielőbb, de legkésőbb a f. évi július hó végéig jelentsék be.

E határidőn túl beérkező bejelentések a hirdetésbe nem fognak fölvetetni.

Általában megjegyeztetk, miszerint a bejelentések tisztán csak a vevő közönség tájékoztatása végett kibocsátandó hirdetés érdekében kéretnek, s e szerint az eladó vesszőket bejelentő szőlőbirtokosok a vesszőkészleteket tartogatni egyáltalában nem kötelesek, hanem azokat tetszés szerinti módon és időben értékesíthetik.

Tekintve, hogy a földmivelésügyi ministerium nem hangsúlyozhatja eléggé ama nagy előnyöket, a melyek a fajtisza ültetésből közvetlenül a szőlőbirtokosokra is származnak, kiváló gondot fordít arra s egész befolyását abban az irányban érvényesíteni törekszik, hogy új telepítéseknek csak fajtisza ültvények keletkezzenek.

Ezért a kiadandó hirdetésbe csakis oly ültvényekből származó szőlővesszők fognak fölvetetni, a melyeknek fajtiszaságáért az illető tulajdonos anyagi felelősséget vállal és a melyeknek fajta-azonossága a Peronospora Viticola ellen teljesített permetezés ellenőrzése alkalmával a ministerium szakközegei által is megállapíttatik.

A bejelentések teljesítésének könnyítése céljából külön bejelentési ivatekat ki. Ezen bejelentési ivatek bélyegmentesek s a rovatok megfelelő kitöltése mellett a bejelentő sajátkezű aláírásával ellátva, közvetlenül a „földmivelésügyi m. kir. ministeriumhoz“ terjesztendők be.

Ily bejelentési ivatek — szóbeli vagy írásbeli megkereséssel — szerzhetők: akár a földmivelésügyi ministeriumtól, akár Dezső Miklós szőlészeti és borászati vándortanítótól Pécsen.

Védekezés a peronospora ellen.

Bemutatjuk még a következő permetező folyadékokat, melyek szintén alkalmasak a peronospora kipurítására:

A rézgálic és az ammoniak (szalmiakszesz) keveréke (Eau céleste). Ennél előbb egy „anyaoldat“ot készítünk, úgy, hogy 1 kilogr. rézgálicot 3-4 liter meleg vízben föloldunk. Ha a rézgálic tökéletesen föloldódott, s az oldat nem meleg, akkor lassan, folytonos kaválás közben 1½ liter vagy csak 1 liter 22° ammoniakot öntünk hozzá. A folyadék erre zavarodni kezd és halványkék színt vesz föl, s ha az összes ammoniak már egészen bele van öntve, a folyadéknak meg kell tisztulnia és intenzív ultramarin kék színt fölvennie.

Ha a folyadék nem tisztul (különösen abban az esetben, ha csak 1 liter ammoniakot használtunk) akkor még több ammoniakot kell hozzá önteni, míg a tisztulás be nem következik.

Ez az anya oldat 200 liter vízre elegendő.

A jegeces azurin oldata. A jegeces azurinnak a peronospora elleni védekezéshez való alkalmazhatóságára nézve hazánkban csak a keszthelyi gazdasági tanintézet szőlőjében tétett rendszeres kísérlet.

Ezen, valamint főképen Ausztriában a múlt évben tett kísérletek eredményéről szóló jelentések reménytelenül engedik, hogy a jegeces azurinnal a szőlőmivelők a peronospora elleni védekezéshez szintén használható szer birtokába jutnak.

Az azurin, főbb alkatrészeire nézve, nem egyéb, mint „Eau céleste“, melynek vize elpárologtatott, vagyis ha a jegeces azurin vízben föloldatik, Eau céleste (a rézgálic és ammoniak keveréke) áll elő.

A jegeces azurin alkalmazását egyszerű kezelhetősége és tisztasága teszi ajánlatossá.

A jegeces azurinnal egy hektoliter vízre 200-250, esetleg 300 gramm használható, a kisebb adag az első (praeventiv, vagyis virágzás előtti) permetezésnél, a nagyobb adagok a későbbi permetezéseknél az esetben, ha a betegség erősebben lépne föl.

A jegeces azurin egy kilogramm anyagot tartalmazó dobozokban bocsátatik forgalomba. Minden dobozban öt csomag van, a melyek mindegyike 200 gramm, vagyis a legkisebb adagnak megfelelő jegeces azurint tartalmaz.

Az oldat elkészítése végett egy csomag tartalma (200 gramm) egy hektoliter vízben föloldandó s az oldat jól megkeverendő, míg egyenletes kék színt lesz.

Ha a közép erősségű oldatot kellene alkalmazni, legcélszerűbb három csomag tartalmát (600 grammot) két és fél hektoliter (250 liter) vízben, ha pedig a legnagyobb adagnak megfelelő oldat készítenő, három csomag tartalmát (600 grammot) két hektoliter vízben föloldani.

A jegeces azurin használatig a nedvességtől megóvandó. A permetezés csak napfényes időben teljesítenő, a mikor a szőlőlevelek már fölmelegedtek.

Kívánatos, hogy a jegeces azurin hatásának különböző viszonyok közt teljesen megbízható kipróbálása végett a szőlőbirtokosok az egyéb keverékek és oldatok mellett párhuzamosan ezt a szert is alkalmazzák.

E két keverék (II. III.) a legfinomabb permetezést igényli, mert ha nagyobb cseppekben hull a levélre, ez esetleg megperzselődhetik tőle.

— **A pécsi sertéshizlaldában** múlt hó 30-án a sertés állomány: 659 drb. kövér, 2419 drb. félkövér, 885 drb. sovány, 115 drb. süldő sertés. Árak: kövér válogatott minőség szerint 42-45 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; süldők 32-37 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukoricza 5 frt 05 kr. m.-m., Árpa 6 frt — kr. m.-m. Darálás 60 kr. m.-m.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS

Hirdetések:

Eladó ház.

A papnövelde-utca 7. sz. alatti ujonnan épült, adómentes,

3 lakosztálylyal biró ház

előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó.

A feltételekről bővebb felvilágosítást ad **Simonfay János** ügyvéd, megye-utca 18. szám.

Ügyvédi irodámat

Pécsen, Király-utca 26. sz. a.

(a segélyző egylettel szemben)

megnyitottam.

Dr. Stein Henrik

köz- és váltó ügyvéd.

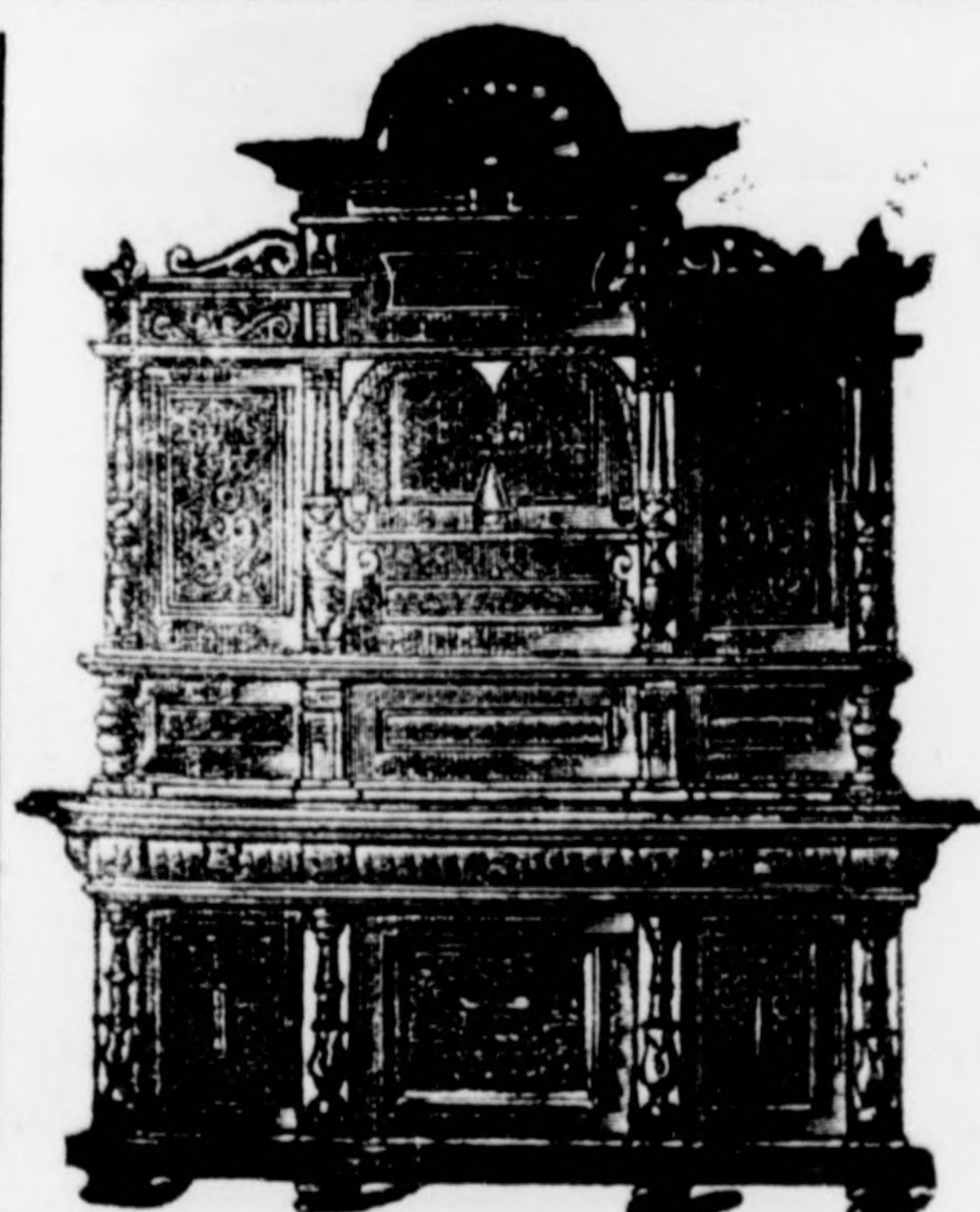
Két jó nevelésű fiu

tanonczul

felvétetik egy

budapesti fűszer-kereskedésbe.

A feltételeket megmondja **Mes-trits Imre** Pécsen, király-utca 38. szám.

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsénk a n. t. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy Pécsét király-utca 7. szám alatt volt régi és jó hírnevű

óras- és ékszerész-üzletünket

f. évi május hó 28-ától

a központi takarékpénztár tulajdonát képező király-utca I. számú (Bazár) épületbe *helyeztük át.* — Ezen üzlethelyiség-változtatás alkalmából nem mulaszthatjuk el hálás köszönetünket kifejezni mindazoknak, kik üzletünket becses bizalmukkal és megrendeléseikkel megtisztelték.

Tekintve pedig azt, hogy tömeges új bevásárlással raktárunkat tetemesen szaporítottuk, felkérjük, miszerint üzletünket továbbra is kegyes megrendelésekkel megtisztelni méltóztatnék, minek ellenében ígérjük, hogy pontosság és szorgos munkával, valamint telhető olcsósággal szolgálva, — törekedünk a nagyérdemű közönség teljes meglegedését kiérdemelni.

Mély tisztelettel

Thurn Emil és társa,

óras és ékszerész

Pécs, király-utca 1. sz. (Bazár-épület.)

Vidéki megrendelések postafordultával lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Régi törött arany- és ezüsttárgyak vagy órák a legnagyobb áron becsereitelnek.

Öt évi jótállás.

Tisztelt gazdaasszony!

Nedves lakások által butorok, ruhák és az egészség romlásnak van kitéve; ezen bajon könnyű segíteni. Vegyen ön egy csomag Frankl-féle

Vineroport,

keverje azt méz közé, és lakása csupán meszelés által tiszta fehér és száraz lesz, a mi ezereknek köszönetnyilvánítása által be van bizonyítva; 1 kiló ára 50 kr., ezen mennyiség elegendő 1 szobára. 2 kilónál kevesebb nem küldetik. Szállítás utánvétellel. Prospektust, bizonyítványokat és használati utasításokat ingyen és bérmentve küld

Löffler Gyula

Szombathely, Vas megye.

Csúz, köszvény, tagszagatás, fejfájás, csipő-fájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Mínt hogy utánzások léteznek, eunélfogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“

kérendő.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapir

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen

Daruvári ásványfürdő,

a cs. k. szab. déli vaspálya állomáshelye, a kontinens legmelegebb vastartalmu forrása (a római Thermae Jasoroensis), bebizonyult gyógyhatásu üdülő **női betegségek, vrszegénység, köszvény, csúz és idegbajok** ellen.

Pompás fekvésű, délnek enyhe hegyi éghajlattal, kiterjedt **parkkal, sétányokkal** és körülveve hegyi erdőkkel.

Fürdői zenekar, könyvtár, multságok

és **kirándulások, posta- és sürgöny-hivatal**, közigazgatósági és törvénykezési hatóság. Kényelmesen berendezett

fürdők és lakások

a legolcsóbb szabott árak mellett. Prospektust kívánatra ingyen küld

a Tüköry-féle daruvári, siraci és uljaniki uradalmak **fürdő-igazgatósága.**

Árverési hirdetmény.

Mellyel a pécsváradi m. kir. közalapítványi számtartóság részéről ezennel köz-hírré tétetik, hogy a pécsváradi közalap. uradalom tulajdonához tartozó egyetem alapítványi **Liptód-kémendi a feltételekben részletezett mivelési ágak szerinti területü**

431⁷²/₁₆₀₀ holdas birtok

a pécsváradi számtartóság hivatalos helyiségében f. évi július hó 26-án d. e. 10 órakor megtartandó írásbeli zárt 50 kros bélyeggel, valamint a beigérendő évi haszonbér 10% bánatpénzzel ellátandó ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen bérbeadni szándékoltatván, ezen árverésre versenyezni óhajtók azzal hivatnak meg, hogy írásbeli zárt ajánlataikat, melyekben a beigérendő összeg szám és betüvel olvashatóan irandó ki és kifejezés adandó annak, hogy árverező a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti — még az árverés megkezdése előtt benyújthatják, és hogy a szóbeli árverésnél 431 frt bánatpénz teendő le.

Kiskorúak, gyámság vagy gondnokság alatt vagy az uradalommal perben álló és hátralékos bérlők, vagy egyébként kifogás alá eső személyek a versenyzésből kizárva.

A részletes haszonbéri feltételek és a kötendő haszonbéri szerzőés mintája, melyek az árverés megkezdése előtt felolvastatni és megmagyaráztatni fognak s versenyzők által aláírandók lesznek, a számtartóságnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

A versenyzők közti szabad választási jog a Nagyméltóságú m. kir. Ministeriumnak tartatik fenn.

Pécsvárad, 1892. évi június hó 23-án.

A m. kir. közalap. számtartóság.